Dosarul nr.5r-3025/2024
4-24090129-12-5r-12082024

H O T Ă R Î R E
în numele Legii

09 octombrie 2024 mun. Chişinău
Judecătoria Chişinău (sediul Ciocana)
În componenţa:
Preşedintele şedinţei, judecător Sergiu Ciobanu,
Grefier Maria Darie,
în lipsa:
contestatarului/contravenientului Elena Covali
agentului constatator Ianina Pretîco
procedura de citare executată,

examinând în ședința de judecată publică, în limba de stat, contestația contravenientului ***** a.n.*****, IDNP********** împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție seria DCT03 nr.584630 din 12.07.2024, încheiat de către agentul constatator din SMDTR a DPP a INSP al IGP a MAI, Ianina Pretîco, în baza art.236 alin.(1) din Cod contravențional, precum și a deciziei de sancționare contravențională, instanța de judecată,-

C O N S T A T Ă:

Prin procesul-verbal cu privire la contravenție seria DCT03 nr.584630 din 12.07.2024, încheiat de către agentul constatator din cadrul SMDTR a DPP a INSP al IGP a MAI, Ianina Pretîco, contestatarului/contravenientului ***** a fost sancționată în baza art.236 alin.(1) din Cod contravențional, fiindu-i aplicată sancțiunea contravențională sub formă de amendă în mărime de 12 unități convenționale, echivalent cu 600 lei.

Prin contestația depusă la 31 iulie 2024, prin intermediul INSP a IGP al MAI contravenientul/contestatarul ***** i-a solicitat instanței ca prin hotărârea ce o va pronunța să dispună anularea procesului-verbal cu privire la contravenție, precum și a deciziei de sancționare din 12.07.2024, din motivul că nu a participat la evenimentele indicate și nu a săvârșit fapta prejudiciabilă.

În motivare în fapt a contestației contravenționale, contravenientul Elena Covali a invocat că procesul-verbal întocmit este unul neîntemeiat, deoarece fapta contravențională nu a fost probată prin careva probe pertinente, utile și concludente la caz.

Agentul constatator, Ianina Pretîco, precum și contravenientul/contestatarul ***** fiind în prezența datelor de citare legală, cunoscând despre locul, data și ora ședinței preconizate, fapt confirmat prin citația recepționată, în ședința de judecată nu s-au prezentat, nu au comunicat instanței motivele neprezentării sale, nu au solicitat amânarea ședinței și nu au solicitat examinarea contestației în lipsa sa, motiv din care instanța conducîndu-se de prevederile alin.alin.(2),(3) art.455 din Cod contravențional a dispus examinarea contestației în lipsa agentului constatator și a petentului cu expedierea ulterioară a copiei de pe hotărârea adoptată.

În partea ce ține de citarea participanților, instanța reține că în acest sens, au fost întreprinse toate acțiunile necesare, fiind, pertinentă practica CtEDO care în cauza Ponomariov vs. Ucraina a evidenţiat că ţine de obligaţia părţilor de a se interesa, la intervale rezonabile, de stadiul procesului de care ele au cunoştinţă. În plus, CtEDO reaminteşte că un stat nu poate fi considerat răspunzător atunci când o parte, citată legal şi informată despre obiectul cauzei, renunţă, în mod expres, la dreptul de a se prezenta în instanță și de a se apăra (Cauza Poitrimol împotriva Franţei, Hotărârea din 23 noiembrie 1993, seria A nr. 211-K. p. 13, § 31). Atitudinea reclamanților ar echivala cu o renunțare la dreptul de a apărea în instanţă, sau acordul de examinare a cauzei în baza materialului existent.

Examinând contestaţia depusă şi analizând materialul probator existent în cauză, instanța de judecată reține următoarele.

În conformitate cu art.14 alin.(2) din Codul Contravențional – contravenţia se consideră săvîrşită cu intenţie dacă persoana care a săvîrşit-o îşi dădea seama de caracterul prejudiciabil al acţiunii sau inacţiunii sale, a prevăzut urmările ei prejudiciabile, a dorit sau a admis în mod conştient survenirea acestor urmări.Conform art.14 alin. (4) din Codul contravențional – contravenţia se săvîrşeşte cu intenţie sau din imprudenţă.

Potrivit prevederilor art.375 din Codul contravențional, (1) Persoana acuzată de săvârșirea unei contravenţii se consideră nevinovată atâta timp cât vinovăţia sa nu este dovedită în modul prevăzut de prezentul cod. (2) Nimeni nu este obligat să dovedească nevinovăţia sa.(3) Concluziile despre vinovăţia persoanei în săvârșirea contravenţiei nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate în condiţiile prezentului cod se interpretează în favoarea persoanei în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional.

Instanța reține că, în conformitate cu art.378 alin.(4) din Codul contravențional, în procesul contravențional, autoritatea competentă să soluționeze cauza contravențională este obligată să asigure părților și altor participanți la proces deplina exercitare a drepturilor procesuale în condițiile prezentului cod.

În conformitate cu art.448 alin.(1) din Codul contravențional, contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, precum și procurorul, dacă este parte în cauza contravențională, sunt în drept să conteste decizia emisă de către agentul constatator în cazul în care nu sunt de acord cu aceasta sau dacă ea a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de cod.

Termenul de contestare a deciziei agentului constatator este de 15 zile de la data emiterii acesteia sau, pentru părţile care nu au fost prezente la ședința de examinare a cauzei contravenționale, de la data înmânării copiei de pe decizia respectivă, în condiţiile art.447[1] alin.(8).

Totodată, potrivit prevederilor art.448 alin.(4) din Codul contravențional ”contestaţia împotriva deciziei emise asupra cauzei contravenționale se depune la autoritatea din care face parte agentul constatator, conform competenței teritoriale, care a examinat cauza. În cel mult 3 zile de la data depunerii, agentul constatator expediază contestaţia şi dosarul cauzei contravenţionale în instanţa de judecată competentă”.

Transpunând aceste prevederi legale în speță, instanţa menţionează că termenul de 15 zile se calculează de la momentul aducerii la cunoștința contestatarului/contravenientului Elena Covali faptului încheierii procesului-verbal cu privire la contravenție și aplicării sancțiunii contravenționale.

Fiind investită cu soluţionarea contestaţiei, instanţa de judecată verifică dacă aceasta a fost introdusă în termen, legalitatea si temeinicia procesului-verbal cu privire la constatare și sancţionarea contravenţiei.

Astfel, în ceea ce privește termenul de introducere a contestației, având în vedere faptul că procesul-verbal a fost încheiat în lipsa contestatarului/contravenientului Elena Covali la 12.07.2024, procesul-verbal recepționat de patentă la 29.07.2024, iar contestația a fost introdusă la 31.07.2024, instanța de judecată reieșind din cele stabilite supra constată că contestația contravențională este introdusă în termenul de contestare.

Potrivit prevederilor art.8 alin.(2) din Cod contravenţional, este supusă răspunderii contravenţionale numai persoana care a săvârșit cu intenţie sau din imprudență o faptă prevăzută de legea contravențională.

Potrivit art.440 alin.(1) din Cod contravenţional, constatarea faptei contravenţionale presupune o activitate a agentului constatator de colectare și de administrare a probelor privind existenţa contravenţiei, de încheiere a procesului-verbal cu privire la contravenţie, de aplicare a sancţiunii contravenţionale sau de trimitere a dosarului, după caz, către funcţionarul abilitat să examineze cauza contravenţională, din cadrul autorităţii din care face parte agentul constatator, către instanţa de judecată sau către un alt organ spre soluţionare.

În conformitate cu art.442 alin.(1) din Codul contravenţional, procesul-verbal cu privire la contravenţie este un act prin care se individualizează fapta ilicită și se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de către agentul constatator pe baza constatărilor personale și a probelor acumulate, în prezenţa făptuitorului sau în absenţa lui.

În conformitate cu prevederile art.458 alin.(1) Cod contravențional, examinând cauza contravențională, instanța de judecată este obligată să determine: a) caracterul veridic al contravenţiei imputate; b)existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei; c) vinovăția persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional; d) existența circumstanțelor atenuante şi/sau agravante; e) necesitatea sancționării şi, după caz, caracterul sancțiunii contravenționale; f) alte aspecte importante pentru soluționarea justă a cauzei.

Din perspectiva Convenției Europene a Drepturilor Omului, faptele contravenționale se pot încadra în sfera cauzelor penale. Astfel, în materie contravențională au fost recunoscute garanțiile procedurale specificate materiei penale, printre care și prezumpția de nevinovăție, prevăzute de art.6&2 din Convenție.

Pentru respectarea garanțiilor menționate, instanța de judecată urmează să verifice legalitatea și temeinicia procesului-verbal cu privire la contravenție seria DCT03 nr.584630 din 12.07.2024.

Sub aspectul legalității procesului-verbal, instanța de judecată constată că motivele de nulitate absolută a actului pot fi invocate atât de părți, cât și de către instanță, din oficiu, pentru asigurarea respectării principiilor legalității și al dreptății, stabilite expres în articolele 5 și 7 din Codul contravențional.

Legea prevede redactarea procesului-verbal cu privire la contravenție cu respectarea tuturor prescripțiilor legale de fond și de formă, pentru încheierea sa validă, în scopul producerii efectelor juridice pentru care a fost întocmit.

În acest context, respectarea exigenților legale prevăzute de art.443 din Codul contravențional este obligatorie pentru agentul constatator la întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție, prin prisma art.445 din Codul contravențional.

Astfel, instanța de judecată va cerceta dacă în cauză sunt întrunite cerințele de formă ale procesului-verbal de contravenție, așa cum sunt impuse de dispozițiile art.443 din Codul contravențional.

În continuare instanța de judecată, reiterează că potrivit, procesului-verbal cu privire la contravenție, seria DCT03 nr.584630 din 12.07.2024, la data de 19 august 2023, în intervalul orelor 22:44 min., în or. Hîncești (Bozieni) pe traseul R3 Chișinău-Hîncșeti-Cimișlia - Basarabeasca (km39, m800), a depășit viteza circulației stabilită pe sectorul respectiv de drum de la 10 la 20 km/oră, prevăzute de pct. 47.1 din RCR, deplasîndu-se cu viteza de 62 km/h, astfel acțiunile făptuitorului fiind încadrate în baza art.236 alin.(1) din Codul contravențional.

Analizând minuțios conținutul procesului-verbal cu privire la contravenție din 12.07.2024, instanța de judecată stabilește că agentul constatator a încălcat prevederile imperative a art.443 alin.(6) din Cod contravențional, potrivit cărora, faptul absenței persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional ori al refuzului acesteia de a semna procesul-verbal se consemnează în procesul-verbal şi se certifică prin semnătura cel puțin a unui martor, indicându-se şi datele de identitate ale acestuia (numele, prenumele, adresa de domiciliu și numărul de telefon).

La caz, instanța de judecată stabilește că, actul procedural cu privire la contravenție a fost întocmit în lipsa persoanei, fapt ce urma să fie probat și confirmat prin semnătura unui martor asistent, ceea ce lipsește la rubrica martor pct. 15, din procesul- verbal cu privire la contravenție din 12.07.2024, astfel se atestă că organul de constatare a omis să indice datele personale ale martorului privind adresa de domiciliul al acestuia precum și datele de anchetă, date care au o importanță crucială în vederea citării martorului în instanța de judecată în caz de necesitate pentru a confirma sau infirma cele constatate în procesul-verbal cu privire la contravenție.

La fel instanța reține că, din analiza procesului-verbal cu privire la contravenţie rezultă că la rubrica „Martori” nu este indicat un martor, care prin semnătură ar fi confirmat absența contravenientului/contestatarului ***** la întocmirea actului contestat de către petiționară.

Semnarea procesului-verbal de către martorul asistent are exclusiv rolul de a atesta că la încheierea procesului-verbal cu privire la contravenție cel care a săvârșit contravenția nu se află de faţă, refuză sau nu poate să semneze, fapt care a avut loc în prezenta cauză.

Conform art.385 alin.alin.(1) și (2) din Codul contravenţional, agentul constatator este reprezentantul autorităţii publice care soluţionează, în limitele competenţei sale, cauza contravenţională în modul prevăzut de acest cod. Este desemnat ca agent constatator funcţionarul din autorităţile indicate la articolele 400-423[12], împuternicit cu atribuţii de constatare a contravenţiei și/sau de sancţionare.

Conform art.388 alin.(8) din Codul contravenţional, în cazurile prevăzute de lege, agentul constatator este obligat să asigure participarea la acţiunile procesuale a persoanelor dezinteresate, cu capacitate de exerciţiu de plină (martori asistenţi), pentru a atesta prin semnătură caracterul veridic al faptelor consemnate.

Conform art.443 alin.(6) din Codul contravenţional, faptul absenţei
persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravențional, ori al refuzului acesteia de a semna procesul-verbal se consemnează în procesul-verbal și se certifică prin semnătura a cel puţin a unui martor, indicându-se și datele de identitate ale acestuia.

Astfel, asupra calităţii de martor va decide instanţa de judecată care, examinând cauza contravenţională, are competenţa și obligaţia în fiecare caz concret să stabilească dacă persoana consemnată în procesul-verbal în calitate de martor, în situaţiile prevăzute la art.443 alin.(6) din Codul contravenţional, nu este interesată să denatureze faptele sau împrejurările, care ar putea contribui la stabilirea adevărului în procesul contravenţional.

În acest sens, instanţa notează că procesul-verbal contestat nu întrunește condiţiile specificate în art. 443 alin. (6) din Codul contravenţional.

Prin urmare, cu referire la legalitatea procesului-verbal cu privire la contravenție din 12.07.2024 instanța de judecată constată că dispozițiile legale citate supra nu au fost respectate, fapt care duce la nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenție, or, acestea sunt cauze de nulitate absolută care nu pot fi înlăturate în niciun mod de cât prin anulare.

Totodată în urma cercetării imaginilor foto, anexate ca probă la materialele cauzei, instanța de judecată atestă din imagine că la volanul automobilului de model ”Opel Astra” cu numărul de înmatriculare BBM 986, se află o persoană de gen masculin, ceea ce de fapt fiind prenotat în contestație și de petentă, iar agentul constatator urma să stabilească, toate circumstanțele precum și identitatea acestuia și să întocmească ulterior acutul procedural de atragere la răspundere contravențională.

În conformitate cu art. 445 din Codul contravențional neconsemnarea în procesul-verbal cu privire la contravenție a mențiunilor privind numele, prenumele şi funcția agentului constatator, numele, prenumele, data (ziua, luna, anul) întocmirii procesului-verbal, seria şi numărul actului de identitate şi numărul de identificare personal (IDNP) sau datele de identificare din buletinul de identitate provizoriu ale făptuitorului care renunță la numărul de identificare personal şi la evidența automatizată în Registrul de stat al populației, iar în cazul persoanei juridice - lipsa denumirii şi a sediului acesteia, a circumstanțelor comiterii şi încadrării juridice a faptei contravenționale săvârșite şi a datei comiterii acesteia, a semnăturii agentului constatator sau a martorului asistent, în cazul refuzului contravenientului de a semna, atrage nulitatea absolută a procesului-verbal. Celelalte încălcări ale art.443 sau ale altor norme imperative din prezentul cod pot să ducă la nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenție doar în cazul în care acestea afectează în mod esențial fondul cauzei.

În acest context, instanța de judecată menționează că legea contravențională prevede redactarea procesului-verbal cu privire la contravenție sub forma *ad validitatem*, cu respectarea tuturor prescripțiilor legale de fond și de formă, pentru încheierea sa valabilă, în scopul producerii efectelor juridice pentru care a fost întocmit.

Potrivit prevederilor art.461 din Cod contravențional în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată unul din temeiurile prevăzute la art.441 sau 445 alin.(2), instanța de judecată încetează procesul contravențional. Procesul contravențional poate fi încetat şi în alte cazuri decât cele prevăzute la alin.(1) doar dacă se constată că lipsa unei mențiuni în procesul-verbal cu privire la contravenție afectează în mod esențial fondul cauzei şi aceasta nu poate fi înlăturată de către instanța de judecată.

Astfel, instanța apreciază că, potrivit dispozițiilor legale menționate pe parcursul raționamentelor și în baza probelor pertinente, utile și concludente administrate, contestația contravenientului/contestatarului ***** este întemeiată și, în consecință, urmează a fi admisă din considerentele relatate supra, cu anularea sancțiunilor aplicate.

Pentru motivele expuse supra, conducându-se de prevederile art.art. 395, 443, 445, 461-463 din Cod contravențional, instanța de judecată,-

H O T Ă R Ă Ș T E :

Se admite contestația lui ***** a.n.*****, IDNP***** și se dispune nulitatea procesul-verbal cu privire la contravenție seria DCT03 nr.584630, precum și anularea deciziei de sancționare a agentului constatator din 12.07.2024, prin care a fost sancționată Elena Covali pentru comiterea contravenției prevăzute de art.236 alin.(1) din Cod contravențional cu amendă în mărime de 12 unități convenționale, echivalent cu 600 lei, cu încetarea procesului contravențional, dată fiind inexistența faptei contravenționale.

Se expediază copia de pe hotărârea instanței în adresa părților și se explică modul și termenul de atac în caz de dezacord cu soluția adoptată.

Hotărârea poate fi atacată cu recurs, în termen de 15 zile, la Curtea de Apel Chișinău, prin intermediul Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana).

Președintele ședinței,
Judecătorul */semnat/* **Sergiu Ciobanu**

Copie veridică;
Președintele ședinței,
Judecătorul Sergiu Ciobanu

Președintele ședinței: Sergiu Ciobanu